

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2021, declarat în propria cauză penală de către condamnatul

Bandas Tudor XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. **prima instanță:** 29.05.2020 – 20.08.2021;

2. **instanța de recurs:** 15.09.2021 – 15.12.2021;

3. **instanța de recurs în anulare:** 28.03.2022 – 22.06.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 20 august 2021, **Bandas Tudor XXXXX** a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 (două sute patruzeci) ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Bandas Tudor, având intenția conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, dispunând de permis de conducere, la 02.12.2019, în jurul orelor 00.15, în s. Drochia, r-nul Drochia, conducea mijlocul de transport de model „Volkswagen Golf 3” cu numere de înmatriculare XXXXX, unde a fost stopat de către colaboratorii de poliție de patrulare rutieră a Regimentului „Nord”, fiind suspectat de întrebuințarea

băuturilor alcoolice de către colaboratorii de poliție și fiindu-i propus de a fi supus testării alcooscopice cu mijlocul special de constatare alcotest „Drager”, ultimul a refuzat categoric de a fi supus testării alcooscopice.

2. Sentința nominalizată a fost atacată cu recurs de către *avocatul Malesenco Dumitru în numele inculpatului Bandas Tudor*, care a solicitat rejudecarea cauzei penale, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, din motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile acestuia.

În susținerea recursului a invocat că la instrumentarea cauzei penale în privința lui Bandas Tudor nu s-a ținut cont de aceea că au fost încălcate cele mai elementare exigențe ale procesului de calificare a infracțiunii.

Mai mult de atât, fără careva îndoială s-a constatat că, la volanul automobilului în noaptea de 02.12.2019, în jurul orelor 00.15 în s. Drochia, r-nul Drochia nu s-a aflat Bandas Tudor, dar s-a aflat Mereuța Mircea. Faptul acesta a fost demonstrat în ședința de judecată de către martorul Mereuța Mircea, care a declarat că el s-a aflat în seara cu pricina la volanul automobilului.

Instanța de judecată nu a luat în considerație nici faptul că în declarațiile martorului Creangă Dumitru și Morari Sorin sunt divergențe. Conform declarațiilor martorului Morari Sorin indicate în rechizitoriu, acesta declară că la 02.12.2019 în urma stopării automobilului de model „Wolkswagen Golf 3” cu n/î XXXXX la volan se afla Bandas Tudor XXXXX, dar conform procesului verbal de confruntare din 22.01.2020 dintre Morari Sorin și Bandas Tudor, martorul Morari Sorin la întrebarea adresată cine se afla la volan, atunci când a stopat autoturismul de modelul „Wolkswagen Golf 3”, acesta a răspuns că: *„La volanul autoturismului nu cunosc cine se afla, deoarece Creangă Dumitru s-a apropiat primul de automobilul stopat, iar eu când am ieșit din automobilul de serviciu, am văzut o persoană îmbrăcată în scurtă roșie pe partea dreaptă a automobilului, iar Dumitru cu cetățeanul Bandas se aflau afară lângă ușa șoferului”*.

Totodată, contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de fond în sentința de condamnare, deși a făcut referință la declarațiile inculpatului Bandas Tudor și declarațiile martorului Mereuța Mircea, această versiune nu a fost combătută prin o analiză detaliată a celorlalte probe. Instanța de fond s-a limitat doar la descrierea statistică a tuturor probelor, fără a le clasifica ca probe ale acuzării și probe ale apărării. Contrar prevederilor legislației procesual penale instanța de fond nu și-a expus în sentință motivele respingerii probelor apărării.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2021, recursul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de recurs a relevat că instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Bandas Tudor au fost corect încadrate în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, după cum i s-a înaintat învinuirea potrivit rechizitoriului. Faptele stabilite se confirmă deplin prin probele cercetate în cadrul ședinței judiciare, cele indicate în recurs fiind combătute prin declarațiile martorilor Creangă Dumitru, Morari Sorin, prin declarațiile parțiale a martorilor Mereuța Mircea, precum și probele scrise ale cauzei penale, din care rezultă vinovăția inculpatului.

Afirmațiile invocate referitor la faptul că inculpatul nu este vinovat de cele incriminate prin actul de învinuire, instanța de recurs le-a apreciat ca constituind o modalitate de apărare a inculpatului în vederea eschivării de la răspunderea penală, declarațiile ultimului fiind combătute prin totalitatea de probe cercetate, totodată nerecunoașterea vinei nu poate fi echivalată cu achitarea acestuia, din moment ce probele cercetate dovedesc vina inculpatului pe deplin.

În sensul dat, instanța de recurs a reținut că, deși inculpatul nu este de acord cu probele cercetate, nu a contestat legalitatea la careva acte și acțiuni procesuale îndeplinite de organul de urmărire penală în modul și termenul stabilit de lege, precum și la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, nu a avut nici o obiecție asupra actelor menționate, prezumându-se că a acceptat situația dată.

Totodată, instanța de recurs a considerat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale inculpatului instanța de judecată a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, a ținut cont de caracterul infracțiunii comise, de persoana vinovată, de circumstanțele cauzei, corect stabilind inculpatului pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport, în limitele sancțiunii.

În circumstanțele stabilite pe caz, instanța de recurs a reiterat că sentința instanței de fond este una motivată la constatarea vinovăției inculpatului, fiind bazată pe probe administrate de către organul de urmărire penală, la accesul cărora inculpatul nu a fost îngrădit.

În aceeași ordine de idei, și pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de fond rezultă a fi una echitabilă faptei infracționale săvârșite și în corespundere cu împrejurările cauzei, care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar

prin anularea dreptului de a conduce mijloacele de transport, se va realiza evitarea săvârșirii de către acesta a unor fapte noi cu caracter penal în domeniul transportului.

Cu referire la intervenirea prescripției în prezenta cauză penală, instanța de recurs a notat că, potrivit art. 60 alin. (1)- (2) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene, inclusiv: a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare. Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată. Totodată, reieșind din sancțiunea normei de incriminare s-a stabilit că aceasta se califică ca infracțiune ușoară.

Concomitent, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17.03.2020 privind declararea stării de urgență, a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie-15 mai 2020.

În aspectul dat, conform art. 10, pct. 2) din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, s-a dispus că procesele penale aflate în curs pe rolul instantelor de judecată, indiferent de etapa de examinare, se suspendă de drept pe durata stării de urgență, fapt ce presupune că termenul de prescripție a fost suspendat din 17 martie până la 15 mai 2020, fiind întreruptă prescripția.

Astfel, la calcularea termenului de prescripție în cazul dat, instanța de recurs a luat în considerație că termenul de prescripție a început a curge, după cum rezultă din faptele constatate, din momentul comiterii faptei incriminate, care a avut loc la 02.12.2019, dar termenul de prescripție la data examinării cauzei în instanța de recurs nu a expirat, având în vedere că acesta a fost suspendat pe perioada stării de urgență reținută prin actele normative sus menționate.

5. Decizia instanței de recurs este atacată cu recurs în anulare de către condamantul *Bandas Tudor XXXXX*, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată. În motivarea cererii declarate, recurentul susține că în mod indubitabil, fără careva îndoială s-a constatat că, la volanul automobilului în noaptea de 02.12.2019, în jurul orelor 00.15 în s. Drochia, raionul Drochia nu se afla el, dar se afla Mereuța Mircea. Faptul acesta a fost demonstrat în ședința de judecată de către martorul Mereuța Mircea, care a declarat că el s-a aflat în seara cu pricina la volanul automobilului.

Instanța nu a luat în considerație nici faptul că, în declarațiile martorului Creangă Dumitru și Morari Sorin sunt divergențe. Conform declarațiilor martorului Morari Sorin indicate în rechizitoriu, acesta a declarat că la 02.12.2019 în urma stopării automobilului de model „Wolkswagen Golf 3” cu n/î XXXXX, la volan se afla Bandas

Tudor, însă conform procesului verbal de confruntare din 22.01.2020 dintre Morari Sorin și condamnatul, la întrebarea avocatului cine se afla la volanul autoturismul de modelul „Wolkswagen Golf 3”, Morari Sorin a răspuns că: *"La volanul autoturismului nu cunosc cine se afla deoarece Creangă Dumitru s-a apropiat primul de automobilul stopat, iar eu când am ieșit din automobilul de serviciu, am văzut o persoană îmbrăcată în scurtă roșie pe partea dreaptă a automobilului, iar Dumitru cu cetățeanul Bandas se aflau afară lângă ușa șoferului".*

La fel, mai consideră recurentul că Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17.03.2020 privind declararea stării de urgență, prin care s-a dispus că procesele penale aflate în curs pe rolul instanțelor de judecată, indiferent de etapa de examinare, se suspendă de drept pe durata stării de urgență, contravine normelor procesual penale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 456 raportat la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs în anulare, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 454 Cod de procedură penală, recursul în anulare se declară în termen de 6 luni de la data pronunțării deciziei.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs în anulare în termen.

Potrivit art. 453 Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția R. Moldova și de alte legi naționale.

Conform pct. 44) art. 6 Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată reprezintă o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea

Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Cu referire la speța dată, Colegiul penal constată că în textul recursului, recurentul invocă dezacordul cu soluția de condamnare, criticând modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele judecătorești.

Reieșind din argumentele de recurs examinate, Colegiul penal constată că criticile formulate de recurent au constituit obiect de examinare în cadrul instanței de recurs, care detaliat a argumentat aspectele care au fundamentat concluzia instanței cu privire la vinovăția inculpatului, soluția acesteia fiind legală și întemeiată (f.d. 203-209).

De asemenea, cu privire la criticile recurentului, precum că acesta a fost neîntemeiat recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, Colegiul penal conchide că sunt neîntemeiate și constituie opinia subiectivă a acestuia, întemeiată primordial pe dezacordul cu soluția instanței de recurs, or, coraportând textul deciziei instanței de recurs contestate, cu textul cererii de recurs în anulare, se atestă o motivare amplă și detaliată a instanței de recurs asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, fără a fi admisă vreo omisiune sau eroare de drept ce ar afecta drepturile fundamentale ale condamnatului, motiv din care instanța de recurs în anulare nu identifică nici un temei justificativ de a interveni în decizia instanței de recurs sub aspectele contestate, or instanța de recurs corect a menținut soluția primei instanțe.

Tot aici, se atestă că instanța de recurs corect a conchis că termenul de prescripție se suspendă pe perioada declarării stării de urgență în temeiul Dispoziției nr. 1 din 18.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a R. Moldova, nefiind admisibile careva derogări de la aceste reglementări cu caracter imperativ pentru toți justițiabilii.

Așadar, raportând argumentele invocate în recursul în anulare, descrise la pct. 5 al prezentei decizii, privind ilegalitatea deciziei instanței de recurs, Colegiul penal consideră că aceste motive țin de posibilitatea unei reaprecieri a stării de fapt, a circumstanțelor și probelor cauzei, ceea ce nu constituie un viciu fundamental și, în acest sens, temei de a casa decizia atacată, nu se constată.

Astfel, analizând materialele cauzei și decizia contestată, Colegiul penal nu a constatat prezența unui viciu fundamental, ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești devenite irevocabile.

În consecință, Colegiul penal constată că hotărârea contestată nu este afectată de un viciu fundamental, or instanța de recurs s-a expus motivat asupra chestiunilor

esențiale supuse atenției sale, prin urmare hotărârea judecătorească irevocabilă adoptată în această cauză penală este legală, iar recursul în anulare declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 456 alin. (1), art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2021, în propria cauză de către condamnatul **Bandas Tudor XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **28 iulie 2022**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana